

Ministerstvo životního prostředí České republiky

Prioritní osa 2

OPŽP 2014 - 2020

Zlepšení kvality ovzduší v lidských sídlech

Koncepční dokumenty jako základ P.O.2

- Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v ČR
 - V současné době připravena 3. verze
 - V OPŽP 2014 – 2020 zařazena mezi hlavní zásady výběru podporovaných operací
- Programy zlepšování kvality ovzduší
 - Dokončena prefinální verze, odeslána k připomínkám všem účastníkům podílejícím se na přípravě dokumentů
 - V OPŽP 2014 – 2020 zařazeny mezi hlavní zásady výběru podporovaných operací
- Národní program snižování emisí ČR

Východiska nastavení P.O.2 OPŽP 2014 - 2020

- Prioritním problémem znečištění ovzduší v ČR je dlouhodobé překračování imisních limitů pro suspendované částice PM10 a PM_{2,5} a pro benzo(a)pyren
- Kvůli překračování imisních limitů pro PM10 bylo s ČR zahájeno jednání o porušení povinnosti podle čl. 258 Smlouvy o fungování EU
- Primárním cílem ČR v oblasti ochrany ovzduší je snížení znečištění ovzduší suspendovanými částicemi frakcí PM10 a PM_{2,5}

P.O.2 „Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech“

- Hlavní cíl: Snížit úroveň znečištění ovzduší suspendovanými částicemi PM10 a PM_{2,5}
 - **Specifický cíl 1:**
Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek
 - **Specifický cíl 2:**
Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek
 - **Specifický cíl 3:**
Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozonové vrstvy Země

Alokace prioritní osy 2

OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2014 - 2020			
66 690 000 000 Kč			
Celková alokace na období 2014-2020 je 2,565 mil. € = 66,69 mld. CZK (uváděné údaje jsou predikcí s kurzem 26 CZK/€)			
PRIORITNÍ OSA 2 - ZLEPŠOVÁNÍ KVALITY OVZDUŠÍ V LIDSKÝCH SÍDLECH			
PO 2		18%	12 004 200 000 Kč
Specifické cíle	Aktivity	Váhy (%)	Alokace v období 2014 - 2020 (Kč)
SC 2.1.		75%	9 003 150 000 Kč
	A 2.1.1.	100%	9 003 150 000 Kč
SC 2.2.		21%	2 520 882 000 Kč
	A 2.2.1.	80%	2 016 705 600 Kč
	A 2.2.2.	20%	504 176 400 Kč
SC 2.3.		4%	480 168 000 Kč
	A 2.3.1.	100%	480 168 000 Kč

Specifický cíl 2.1

Snížit emise z lokálního vytápění domácností látek

- Náhrada zastaralých spalovacích zařízení na pevná paliva za nové environmentálně šetrné způsoby vytápění. Důraz na maximální účinnost podporovaných zdrojů tepla.
- **Podporované typy projektů:**
 - Výměna kotle na pevná paliva za nový kotel na pevná paliva s minimálními emisemi znečišťujících látek
 - Výměna kotle na pevná paliva za nový spalovací stacionární zdroj na plynná nebo kapalná paliva.
 - Výměna kotle na pevná paliva za tepelné čerpadlo.
 - Výše uvedené výměny v kombinaci s doplňkovými nespalovacími zdroji tepelné energie.

Specifický cíl 2.1

Snížit emise z lokálního vytápění domácností látek

- **Alokace:** 9 mld. Kč
- **Hlavní cílová skupina:** vlastníci rodinných domů
- **Nastavení a řízení výzev:**
 - Probíhají jednání, řízení výzev bude sledovat závěry koncepčních dokumentů pro řízení kvality ovzduší
- **Administrace specifického cíle:**
 - Probíhá vyjednávání o způsobu administrace. Příjemcem podpory nemohou být fyzické osoby. Uvažuje se o grantovém schématu, kde by finálním příjemcem podpory byly kraje
 - Zvažují se možnosti využití finančních nástrojů
- **Překryvy a synergie**
 - Synergie s P.O. 5 Energetické úspory, IROP, OP PIK . Efekt SC 2.1 bude na úrovni projektu sledován načítáním ENVI indikátoru „snížení konečné spotřeby energie u podpořených projektů“
 - Překryv – „Společný program na výměnu kotlů“ – nebude vyhlášen

Specifický cíl 2.2

Snížit emise stacionárních zdrojů

- SC 2.2 akcentuje územní aspekt znečištění ovzduší. Je navržen pro intervence na místně významných průmyslových a energetických stacionárních zdrojích znečišťování ovzduší.
- Místně významné stacionární zdroje – jak průmyslové tak energetické - jsou identifikovány programy zlepšování kvality ovzduší, jako zdroje, jejichž imisní příspěvek překračuje 10 % příslušného imisního limitu a jsou identifikované v rámci programů zlepšování kvality ovzduší.
- Spektrum aktivit podporovaných v rámci SC 2.2 je navrženo široce.

Specifický cíl 2.2

Snížit emise stacionárních zdrojů

- **Podporované aktivity v rámci specifického cíle 2.2**
 - náhrada a rekonstrukce stávajících stacionárních zdrojů znečišťování,
 - pořízení technologií a změny technologických postupů vedoucí ke snížení emisí znečišťujících látek nebo ke snížení úrovně znečištění ovzduší
- **Podporované typy projektů**
 - kompletní/dílčí náhrada či rekonstrukce stávajících stacionárních zdrojů
 - pořízení dodatečných technologií ke snížení emisí znečišťujících látek (např. tkaninové filtry, elektrostatické odlučovače, technologie ke snižování emisí z produkce, skladování a aplikace statkových hnojiv)
 - pořízení dodatečných technologií ke snížení úrovně znečištění ovzduší (např. vodní clony, skrápění, odprašovací nebo mlžící zařízení)
 - čistící vozy (pouze pokročilé technologie s vysokou účinností)
 - změny technologických postupů za účelem snížení emisí
 - rozšiřování a rekonstrukce soustav CZT
 - rozšiřování středotlakové sítě zemního plynu případně dalších distribučních energetických systémů v obcích.

Specifický cíl 2.2

Snížit emise stacionárních zdrojů

- **Alokace:** 2,5 mld. Kč
- **Hlavní cílová skupina:** vlastníci a provozovatelé stacionárních zdrojů
- **Nastavení a řízení výzev:**
 - Probíhají jednání, řízení výzev bude sledovat závěry koncepčních dokumentů pro řízení kvality ovzduší
- **Administrace specifického cíle:**
 - Předpokládá se vypsání výzev v nejbližším možném termínu.
 - Důraz na včasné vyčerpání alokace
- **Překryvy a synergie**
 - Synergie s OP PIK – energetické úspory, efekt bude hodnocen na úrovni projektů prostřednictvím ENVI indikátoru „Snížení konečné spotřeby energie u podpořených projektů“
 - Překryv: OP PIK – Podpora CZT – Operační program ŽP nepodporuje podnikatelské subjekty
- **Rizika** : Nastavení státní podpory

Specifický cíl 2.3

Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozónové vrstvy Země

SC 2.3

- řeší komplexně problematiku emisně–imisně–meteorologických vazeb.
- Na základě balíčku EK „Čisté ovzduší pro Evropu“ vznikají další požadavky na monitoring kvality ovzduší a účinků znečištěného ovzduší nad rámec současné legislativy.
- Aktivity v rámci SC 2.3 by měly sloužit i k popisu a hodnocení efektu opatření realizovaných v SC 2.1, postihnout kvalitu ovzduší v lidských sídlech

Specifický cíl 2.3

Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozónové vrstvy Země

SC 2.3

Podporované aktivity:

- výstavba a obnova systémů sledování kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozónové vrstvy Země
- výstavba a rozvoj infrastruktury pro správu, zpracování a hodnocení dat ze systémů sledování kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozónové vrstvy Země
- pořízení a rozvoj systémů pro identifikaci zdrojů znečišťování ovzduší
- pořízení systému pro zveřejňování výsledků sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozónové vrstvy Země

Zdroj Ročenka dopravy 2012

Specifický cíl 2.3

Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí a klimatu a ozónové vrstvy Země

- **Alokace:** 0,5 mld. Kč
- **Hlavní cílová skupina:** veřejný sektor
- Nastavení specifického cíle 2.3 bude předmětem dalšího jednání v rámci formálního dialogu s EK. Evropská komise namítá příliš široké a abstraktní pojetí SC 2.3

Prioritní osa 2 - indikátory

- **Pro specifický cíl 2.1**

- Snížení emisí PM10 z lokálního vytápění domácností (cílové snížení o 2 330 t/rok)
- Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí. (očekávaná cílová hodnota činí 120 400 zdrojů)

-

- **Pro specifický cíl 2.2**

- Snížení emisí primárních částic a prekurzorů sekundárních částic (cílové snížení o 3000 t/rok)
- Snížení emisí ostatních látek (cílové snížení o 2 000 t/rok)
- Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí. (očekávaná cílová hodnota činí 120 400 zdrojů)

Prioritní osa 2 - indikátory

- **Pro specifický cíl 2.3**

- Zvýšení celkového počtu pracovišť a zmodernizovaných pracovišť pro sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozonové vrstvy Země (očekávané zvýšení o 20 pracovišť)
- Zvýšení celkového počtu měřicích stanic nebo počet zrekonstruovaných stanic pro sledování kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozonové vrstvy Země včetně jejich vybavení (očekávaná cílová hodnota 150)
- Počet pořízených přístrojů a techniky ke sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozonové vrstvy Země (cílová hodnota 500)
- Počet pořízených licencí a nově vyvinutých nebo zmodernizovaných softwarových nástrojů ke sledování, hodnocení a předpovídání kvality ovzduší, počasí, klimatu a ozonové vrstvy Země (cílová hodnota 12)

Prioritní osa 2 – výkonnostní rámec

- Indikátor „Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí“ je ukazatelem výkonnostního rámce prioritní osy 2
- Závazně nastaveny milníky, kterých musí OPŽP 2014 – 2020 dosáhnout v letech 2018 a 2023.
 - 2018 by měla být realizována opatření na 40 tisících stacionárních zdrojů
 - 2023 by měla být realizována opatření na 120 400 stacionárních zdrojů (120 000 SC 2.1, SC 2.2) znečišťování ovzduší.
 - Vzhledem k volbě indikátoru je zřejmé, že pro úspěšnou implementaci prioritní osy 2 bude zejména naplňování specifického cíle 2.1.

